

MĚSTO PRO KAŽDÉHO*

*Osamu Okamura 2023 pro SMOČR

KRÁSNÉ MĚSTO*

* pohlednicový obrázek města

Situated in the heart of Europe, with architecturally strong neighbors Germany, Austria and recently fast growing Poland, still surrounded and enclosed by the border hills. Czech architecture has always been part of Europe, even in some periods it has suffered considerable political isolation. That is now radically changing with a new generation of internationally well networked architects and institutions, becoming an integral and vital part of the European and global debate on contemporary architecture and notably urban planning.

Masterplanning for liveability

Tomáš Hájek

1. Historic green spaces in Prague near the city center, 2014

For so long ago, all of Prague, the Czech capital, was believed to be surrounded by the carefully protected UNESCO World Heritage sites of the city center, with the Charles Bridge in the foreground and a surprising site even as elsewhere on the horizon that could well compete with the city of London. It was in June 2014, and the Metropolitan Office Prague City Hall was in full swing. It was perhaps the first time in history when architecture and urbanism became its main theme.

The previous period of unbridled public spending could probably be best characterized by two projects: Prague Diamond, a public transport pass implemented with costs of 40 billion euros, was many times more expensive than any similar project in the world. Moreover, it was without any of the (officially promised) smart innovations. One of the next was announced in November 2014, after only one year of operation, and the political transparency of the case is still ongoing. A second such project is the Smart

Town, finally opened last year as part of the Prague Green City. Its construction was the most delayed and 2.5 times more expensive compared to the original budget, with final costs reaching 1.4 billion euros. The town was criticized by Richard Burdakov at the Prague Forum 2016 conference, saying that this is exactly the type of project that is now being demolished in many other cities, and all very high expense – construction mostly regarded as major urban mistakes.

As to the the usability of Smart, the so-called largest city in the country, its completely devoid of any meaning or reinforcing the Mass Railway Station, resulting in blocking new construction across the entire city center, and the relatively recent withdrawal decision of the Debraa company (the third largest one) to create a huge shopping center – New Republic, just before known by the nickname 'New Republic' – right next to the old historic center, thereby precipitating the economic and social collapse of the entire

city. It is not surprising that a growing disconnect with the management and planning of our cities has caused some architects to lose their faith.

It does not happen often that architects go straight out into the streets, and it is evident that architects are able to find strong connections. On 20 January 2016, however, over 100 architects demonstrated in front of Prague City Hall in support of the new Prague Building Regulations. Urban interventions, which would finally allow the building of high quality services build structures of a multifunctional city of short distance – conceived at the Prague Institute of Planning and Development by an expert team led by architect Pavel Hrdlička, a graduate of ETH Zurich and author of the book Urban Space – was cancelled by the Ministry for Regional Development without consultation following the municipal election results, after just a short few weeks of validity. Document erupted among architects and investors, caused by the alleged incompetence of the state authorities. The situation will not automatically resolve itself.

The Prague Institute of Planning and Development, however, is actually one of the few places where, under the previous Councilor for Urban Development and later Deputy Mayor, Tomáš Hájek, one could already experience positive changes in thinking about the city. A smart personal policy succeeded in gradually attracting the best domestic experts into the public institution. It is here, where the urban technologies and policy documents, such as the new Prague Strategic Plan, the Urbanization Plan, Concept of Prague Urbanism, Manual of Participation, or Prague Public Space Design Manual, are being prepared. Here are also public urban planning

2. Citizens opposing Prague's new building regulations, 2011

and architectural competitions are prepared for the new public spaces in the city, such as the recent cooperation for the reconstruction of Maloměstská Square, right beneath Prague Castle, or the competition for the complete redesign of public spaces between Terraces 1 and 2 at the Old Town Square in Prague.

Let us pause for a while, however, at the aforementioned Prague Public Space Design Manual, the work of a team led by architect Petr Hájek. It is an inspirational look-book for city organizations, clients, and private investors that shows how to increase

the quality of streets, squares, and parks to make the life in the city more pleasant. The document is inspired by similar examples from Amsterdam, Copenhagen, Zurich, and Vienna. Prague, however, has been lacking such an instruction book. The manual contains basic design principles, rules, guidelines, just criteria to create high-quality spaces, from large scale to very detailed. It visually illustrates design with many practical examples, photographs, and beautiful illustrations approaching the nature of each problem: making life a comprehensive, clear, and

readily-friendly competition. Based on these new rules, some places are being already carefully modified, or rather urbanistically "filled up", such as Křižovnická, the largest square in historic Prague.

The slowly taking effects of the economic crisis may be the main reason of the current deeper reflection on the quality of public investment and their quality. How can we design high-quality residential construction so that the street does not need to be dug up for various reasons several times in a short period? How can we make short use of existing spatial or other resources in the city? How can the economic power of real estate better be realized to develop the city? These are just some of the issues currently being raised, and good answers to these questions help us to find better architectural forms in the near future.

It is not too surprising that, at these discussions, architects, theorists, theorists, politicians, and journalists are getting into the mood. Quite spontaneously, in the centre of these discussions we can find, for example, Martin Štruncík, member of the Klub (Club) association, who invites good foreign architects from Switzerland, Denmark, the Netherlands, or France to lecture and discuss, and also organize the annual Day of Architecture (the first weekend in October), which is growing bigger and bigger, as much so that nowadays it already includes a series of public walks with architects in 30 cities throughout the Czech Republic (and partly also in Slovakia). A similar example is the Architect of the Year 2016, Adam Sedláček, who is historically the first award-winning architect who does not build any buildings, but instead writes discourse mostly about the quality and the role of architecture across a wide range of print, radio, or online media, and thus has a positive effect on the cultivation of the public realm.

Tomáš Hájek

3. The Prague Public Space Design Manual (left) is prepared together with the author's assistance. The other pages on the right show a selection of architectural and urban planning projects implemented in the city center. The manual is available for free on the website of the Prague Public Space Design Manual.

Prague
Public Space
Design Manual

U.S. & WORLD

THE DAY'S TOP NATIONAL AND INTERNATIONAL NEWS

At Least 74 Shot, 12 Fatally, Across Chicago in Violent Weekend

Among the victims was 17-year-old Jahnae Patterson, who was shot and killed at a party when two gunmen approached and opened fire

LIVE

GUN VIOLENCE

58 PEOPLE SHOT SINCE FRIDAY
11 PEOPLE KILLED

DOZENS SHOT IN WEEKEND VIOLENCE
CPD HEADQUARTERS

5:01 76° **5**

JUSTLY CLOUDY, WARM AND HUMID WITH MORE SCATTERED SHOWERS AND STORMS

24/7 ON-DEMAND VIDEO CONSULTATION.

Fulbright.CX

ARCHITECTURE

How to make our cities more understandable, accessible and just via better sharing - to foster democracy.

104

158

INDUSTRIÁLNÍ
PARKY

54

148
NEDOSTATEČNÁ
NOVÁ VYSTAVBA
A NEEKZISTENCE
POLITICKÉHO
ZADANÍ

78
DOPRAVA

30
MONOFUNKČNÍ
MĚSTSKÉ ZÓNY

70
SMRŠTUJÍCÍ
SE MĚSTA

SUBURBANIZACE
46

BROWNFIELDY
38

ŘÍDKÁ MĚSTA 62

GENTRIFIKACE
A NEDOSTATEK
DOSTUPNÉHO

BRANDSUPPORT
WHEELS

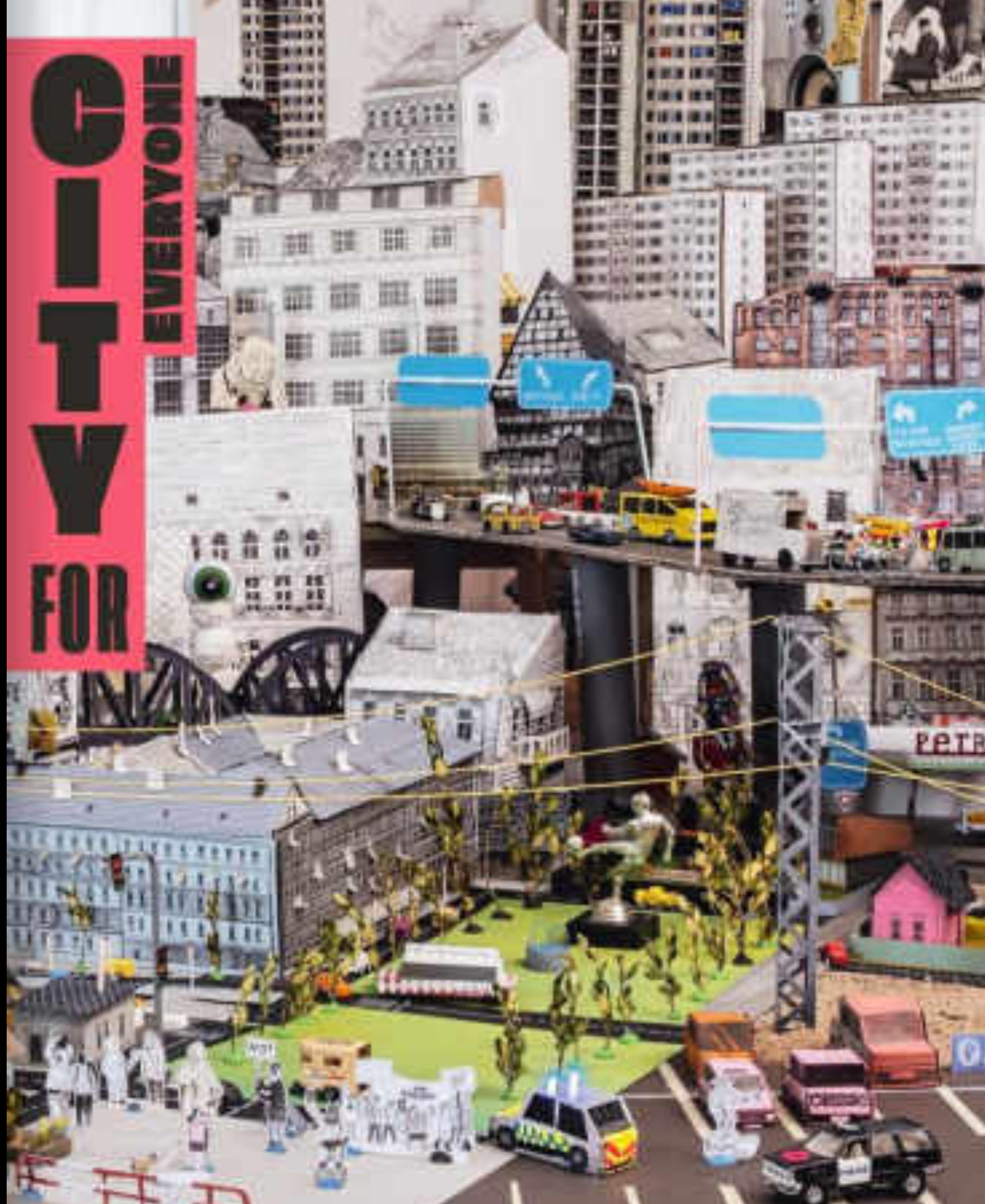
流

动性——也就是人员、货物、能源和信息在城市内部和城市之间快速、经济地流动——是任何城市中心繁荣的关键。今天的流动方式决定了城市的未来，选择何种城市交通工具对我们的生活方式有重大影响。交通方式调节着我们对距离和空间的感知。如果我们相信媒体广告的宣传，那么拥有私人汽车就代表拥有个人自由。然而实际上，城中的汽车不仅无法改善流动性，反而会减少流动性。更不用说噪声、灰尘、有害排放物等对使用者和其他居民身体健康造成的负面影响，以及汽车造成的交通事故了。让我们详细了解一下交通和运输的问题。

A photograph of three men standing behind a large, detailed architectural model of a city. The man on the left is smiling, the middle one is pointing at the model, and the one on the right has his arms crossed. The model shows a dense urban environment with various building styles, streets, and green spaces.

Text:
OSAMU OKAMURA
Ilustrace a modely:
DAVID BÖHM
JIŘÍ FRANTA
Fotografie:
PAVEL HORÁK
Grafický design:
ŠTĚPÁN MALOVEC

KOMU PATŘÍ MĚSTO?

Bavme se o veřejném prostoru města. Město je společenstvím lidí. Město vzniká z vůle obyvatel, kteří se rozhodli, že chtějí žít spolu na jednom místě, a vnímají toto rozhodnutí jako přínosné pro ně samotné. Lidé díky životu ve městě prosperují, cítí se zde bezpečněji. Harvardský ekonom Edward Glaeser považuje město za nejúžasnější vynález lidstva. Město dělá člověka vzdělanějším, bohatším, zdravějším a šťastnějším. Tento názor můžeme doložit přesnými daty. Obyvatelé měst se dožívají vyššího věku, jsou méně nemocní, dosahují vyššího vzdělání a výdělků. To ovšem nutně neznamená, že člověk najde své štěstí pouze ve městě. Naplněný a šťastný život můžeme prožít také uprostřed lesů. Ale výše zmíněný pohled odpovídá větší novému chápání a očekávání toho, co znamená kvalitní a spokojený život.

Město je fascinující komplexní vynález. Je místem **setkávání** lidí. Tuto tezi skvěle ilustruje fotografie zachycující založení izraelského města Tel Aviv. Skupinka mužů v černých oblecích stojí s kočkem v ruce uprostřed pouště a vytyčují nové město. Kolem nich je jen písek a velbloudi. Snímek krásně ukazuje, že tato konkrétní skupinka lidí tvoří a buduje město z ničeho. Město tedy netvoří domy, ale především lidé. Vzájemné soužití přestává fungovat v okamžiku, kdy město začne lidem bránit využívat prostor.

Dnes se mluví o privatizaci města, nebo také o privatizaci veřejného prostoru. To znamená, že ti dražší a silkovnější si začnou uzurpovat prostor na úkor druhých. Bohatí investoři skupují nemovitosti v městských centrech, odkud vytlačují seniory a jiné skupiny obyvatel, které

nepřinášejí investorům dostatečně vysoký zisk. Jenže podobné jednání a zasahování do společenské struktury města ve své podstatě ničí. Narůstající nerovnost ve společnosti se může stát nebezpečnou rozbuškou budoucích konfliktů. Dnes už i bohatí vědí, že společenská nerovnováha začíná ohrožovat je samotné. (Aktuální statistika říká, že dvacet šest nejbohatších lidí na světě vlastní stejný majetek jako celá chudší polovina lidské populace.)

CO DEFINUJE FUNKČNOST MĚSTA?

Město funguje, když jej kolem sebe téměř nevnímáme. Když kvalita našeho života je natolik vysoká, že se nesetkáváme na každém kroku s bariérami, nebezpečím nebo hygienickými problémy. Funkční město nám poskytuje kvalitní prostředí pro spokojený život. Nejde jen o ekonomickou úroveň, ale bavíme se také o kvalitě životního prostředí, vzduchu a vody. (Evropa je jednou z mála oblastí na naší planetě, kde si s naprostou samozřejmostí můžeme pustit pitnou vodu z kohoutku. V Číně, Indii nebo v Africe to většinou není možné. Některá města už nyní kolabují kvůli nedostatečné technické infrastruktuře.)

Při vysokých hustotách osídlení se nelze spoléhat na to, že funkčnost města zajistí pouze politici a úřady. V menších obcích dodnes stále funguje tradiční síť mezilidských vztahů, což dobře ilustrují místní dobrovolné hasičské spolky, různé formy sousedské výpomoci nebo bezprostřední a pravidelný kontakt obyvatel se starostou. V měřtku města se naopak přímé osobní vztahy prodlužují. Většina obyvatel proto raději deleguje řešení problémů na instituce. S rozrůstajícím se městem ale instituce přestávají stále komplexnější situace mapovat a zvládat. V tu chvíli je potřeba nejen podporovat sousedský život, ale také aktivně vtažovat občany přímo do řízení města a učít je spoluúčasti na jeho správě. Názorným příkladem může být životy ohrožující situace během povodní. Krizovou situaci podobného rozsahu nedokáže vyřešit ani tisíc úředníků. Musí se zapojit konkrétní občani, kteří pomohou například plnit pytle pískem. Stejně tak není v silách úředníků, aby se procházeli po všech chodnících a kontrolovali, kde se objevily další výmoly a díry. Hovoříme tedy o způsobu přímé **spolupráce na tvorbě města** – o zapojování veřejnosti, crowdsourcingu a přijímání spoluzodpovědnosti.

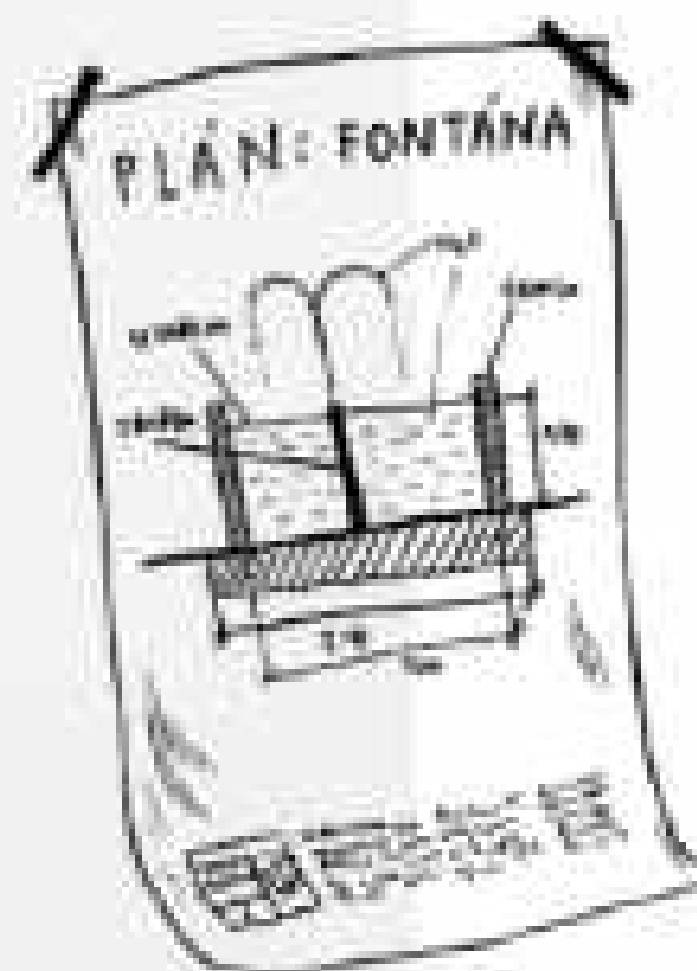
CO JE TO ÚZEMNÍ PLÁN A JAK FUNGUJE?

Město se skládá z jednotlivých obyvatel – soukromých osob, které sledují vlastní zájmy. Představte si následující situaci: Tohle je můj pozemek, postavím si na něm mrakodrap a vůbec mě nezajímá, že vedle je škola, kterou nová budova (můj mrakodrap) zastíní. Chci prostě ze svého pozemku vytřískat maximum. Málokdo na prvním místě zohledňuje **veřejný zájem**. Na řadu proto musí přijít městská administrativa, jejímž úkolem je koordinovat soukromé zájmy tak, aby nedocházelo ke vzájemným kolizím. Samospráva, která tyto procesy řídí, řekne: Už jste toho na vašich pozemcích postavili hodně. Nyní budeme muset v konkrétní oblasti posílit dopravní infrastrukturu, postavít stanici metra, protože zde začíná kolabovat doprava. Pojdme se na to složit a zaplatit novou stanici metra ze společných peněz, protože jinak budeme trpět všichni, kdo v této lokalitě žijeme.

Soukromým majitelům často chybí odstup a vnímání věci v kontextu. Říká se, že město má regulační roli, ale my si myslíme, že by mělo zastávat roli iniciální. Město má lidem pomáhat realizovat jejich sny a plány. Má je motivovat, ale i usměrňovat. Rozhodně nemá obyvatele brzdit – to by byla negativní definice města. Je mylné si představovat, že územní plánování chce především zakazovat zástavbu. Naopak, **město se musí vyvíjet** tak, aby dokázalo neustále reagovat na měnící se potřeby svých obyvatel v čase.

Město nelze plánovat pro současnost. Obyvatelé města se proto snaží domluvit, jak by mělo město vypadat v horizontu jedné generace (ve výhledu budoucích 20 až 30 let). Těto dlouhodobé vizi se říká strategický plán a sestavuje jej odbor nebo institut městského plánování. Zde zasedají urbanisté, architekti, sociologové, sociální geografové, specialisté na energetiku, ekonomové, politici, akademici, aktéři kulturní scény, neziskové organizace a aktivní občané. Strategický plán je především ideový, textový dokument. Následně se musí myšlenka překloupat do reálného fyzického prostoru. Tomu se říká **územní plán**.

V našem případě strategický plán zní: Chceme, aby se Praha stala městem hudby. Následně vezmeme do ruky geografický plán města. V něm pozorujeme místní morfologii, tok řeky atd. a řekneme si: Aha. Co to vlastně prakticky znamená, když se řekne město hudby? V plánu města si vyznačíme vše, co se týká tohoto tématu – základní umělecké školy, koncertní sály, muzea hudby. Abstraktní idea se nám začíná konkretizovat v rámci městského plánu a důkladně studujeme stávající situaci: V této části města něco chybí. Zde by se mělo postavít něco, co posílí naši ideu. A skrze analýzu docházíme k závěru: Na reprezentativním nábřeží umístíme novou budovu filharmonie. Z našeho rozhodnutí pak vyplývá spousta dalších podtémat a otázek jako například: Co budova nové filharmonie znamená pro možný rozvoj dané městské části? Jak se bude v konkrétním místě řešit dopravní napojení? Chceme tvořit nová centra, nebo posilovat stávající městské centrum? Jinak řečeno – chceme město polycentrické, nebo monocentrické?

Územní plán tedy konkrétně vymezuje, kde mají být postaveny nejvýznamnější stavby potřebné pro chod města a jeho společenský život, budovy státní správy a samosprávy, vzdělávací a kulturní instituce nebo velké dopravní stavby, ale i která území si mají ponechat přírodní charakter nebo kde vzniknou nové parky.

V posledních pěti letech se v České republice vydá ročně asi osmdesát tisíc stavebních povolení. Celková orientační hodnota výstavby činí 250–414 miliard Kč/rok.

Územní plán vytvářejí urbanisté a architekti, kteří abstraktní ideje překládají do prostoru. Do výsledné podoby územního plánu promlouvá také řada jiných profesí, např. úředníci stavebních úřadů nebo další zástupci státní správy, kteří mají přehled o nezakreslených krytech civilní obrany, podzemních

nemocnicích a dalších strategických budovách, o nichž není široká veřejnost záměrně informována. Důležitou roli hrají také politici, jelikož některá rozhodnutí v rámci města mají ryze politický ráz. (Poznámka: Když volby vyhrávají levicově smýšlející strany, často upřednostňují v rámci městského plánování např. sociálně smíšené bydlení. Pravicové strany mají tendenci naopak prosazovat oddělené čtvrti pro bohaté.)

V městském plánování se potkávají procesy působící zdola nahoru, tedy **podněty od občanů** směrem k městu a jeho reprezentaci, s procesy působícími shora dolů, od městské samosprávy směrem k obyvatelům, které jsou často koordinačního nebo rozhodovacího charakteru. Proces plánování je kulturou dialogu a hledáním win-win (neboli oboustranně prospěšných) řešení.

ČÍM JE SPECIFICKÉ STŘEDOEVROPSKÉ MĚSTO?

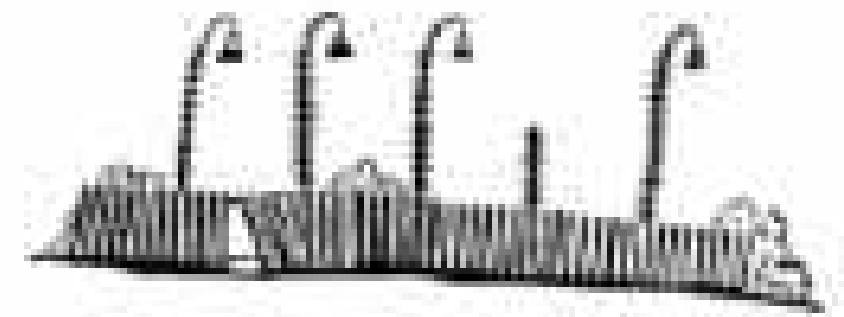
Středoevropská města vznikala v době předautomobilové na trasách velmi starých obchodních stezek. Tyto tradiční cesty bývaly plynule zakřivené. Sledovaly místní terénní prvky, kopírovaly vrstevnice nebo směřovaly na brody přes řeku. Konkrétní otisk původních obchodních cest na podobě urbanismu můžeme sledovat i nyní. Položme si třeba otázku, proč půdorys Staroměstského náměstí v Praze nemá tvar geometricky přesného obdélníku? Je to právě tím, že zaoblená uliční čára na jedné straně náměstí přirozeně kopíruje původní vozovou cestu. Smetanovo náměstí v Litomyšli je pak jen mírným rozšířením podobné stezky.

Středoevropské město je velmi vrstevnaté. V jeho podobě se prolínají různé názory na to, jak má město vypadat. Rostlo organicky a plynule bez větších přerušení stovky let. Často se v našich městech setkáváme s nedokončenostmi a fragmenty, důsledky radikálních historických zvratů. Jedna koncepce začala popírat druhou nebo došlo ke společenské, případně technologické revoluci. Prostě se začalo s něčím jiným.

Historická centra středoevropských měst obvykle zabírají menší plochu. Musela se totiž vypořádat s nedostatkem místa uvnitř tehdy životně důležitého opevnění. Domy se zde častěji jen dostavovaly nebo nadstavovaly. Proto se zde setkáme s tím, že dům má románský sklep, gotické přízemí, renesanční nebo barokní fasádu a empírový interiér. V podstatě každá generace nebo období vnesly do podoby města novou vrstvu. Až koncem 19. století, s rychlým průmyslovým rozvojem a bohatnutím širších vrstev obyvatel, došlo k rozsáhlému bourání celých historických městských čtvrtí v zájmu jejich ozdravení (takzvaným asanacím) a k budování moderních širokých bulvárů. Na konci dvacátých let 20. století přichází funkcionalismus a s ním nová éra modernistického **plánování**, která se chtěla odstříhnout od závislosti na historickém vývoji a od přirozeně rostlého města. Historie byla brána jako nefunkční přežitek a došlo k ostřejmu urbanistickému fezu. Prosadila se logika solitérní výstavby a plánování monofunkčních městských zón. Podívejme se nyní společně na jednotlivá kritická témata našich současných měst v ještě větším detailu.

Již přes 80 měst a obcí v České republice zaměstnává svého vlastního městského architekta.

BROWN FIELD

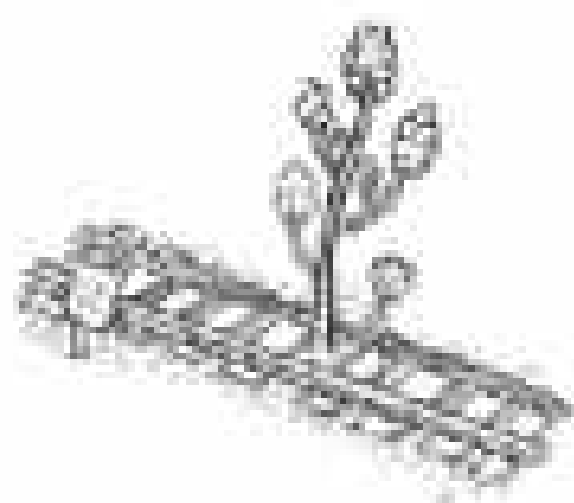

Brownfield je území města, které se svou funkcí a využitím přežilo. Jde o opuštěné a zanedbané plochy v centrech našich měst. Pozemky původně sloužily k činnostem, které – po restrukturalizaci průmyslu, nástupu tržní ekonomiky, vlivem technologického pokroku nebo změnou společenské poptávky – už nejsou nadále potřeba. Jednoduchý překlad tohoto pojmu do češtiny neexistuje. Ale známe opačný pojem, tj. *greenfield* – stavět na zelené louce, na zcela nedotčené půdě. Brownfield je tedy plocha znečištěné půdy (obrazně, ale často i fyzicky), která se musí sanovat, dekontaminovat, kde je potřeba někdy i odstranit již vysloužilé stavby. Celý proces obnovy je velmi nákladný a nese s sebou legislativní zátěž nutných změn ve využití území nebo vlastnického vypořádání, což může odrazovat investory. Ve vývoji města jde ale o přirozený a opakující se proces.

在19世纪，棕地的一个代表性例子，是被拆除的城墙沿线的大片土地。以巴黎为例，棕地围绕着内、外环宏伟的林荫大道和“元帅大道”（Boulevards of the Marshals）展开，后者曾是这座城市的防御工事。由于征战止息，许多城市的防御工事被拆除，取而代之的是一条新的城市带。（维也纳壮观的环形大道也有一部分属于曾经的防御工事上）城墙的拆除为这座城市提供了紧邻历史中心的独特、广阔和具有战略价值的土地。出于卫生原因，有必要将墓地迁移到城市边缘，这些昔日的墓地成为18世纪重要的棕地。教堂周围腾出的大量土地被市政府用于修建新的公园和建筑物，或者作为房地产出售。

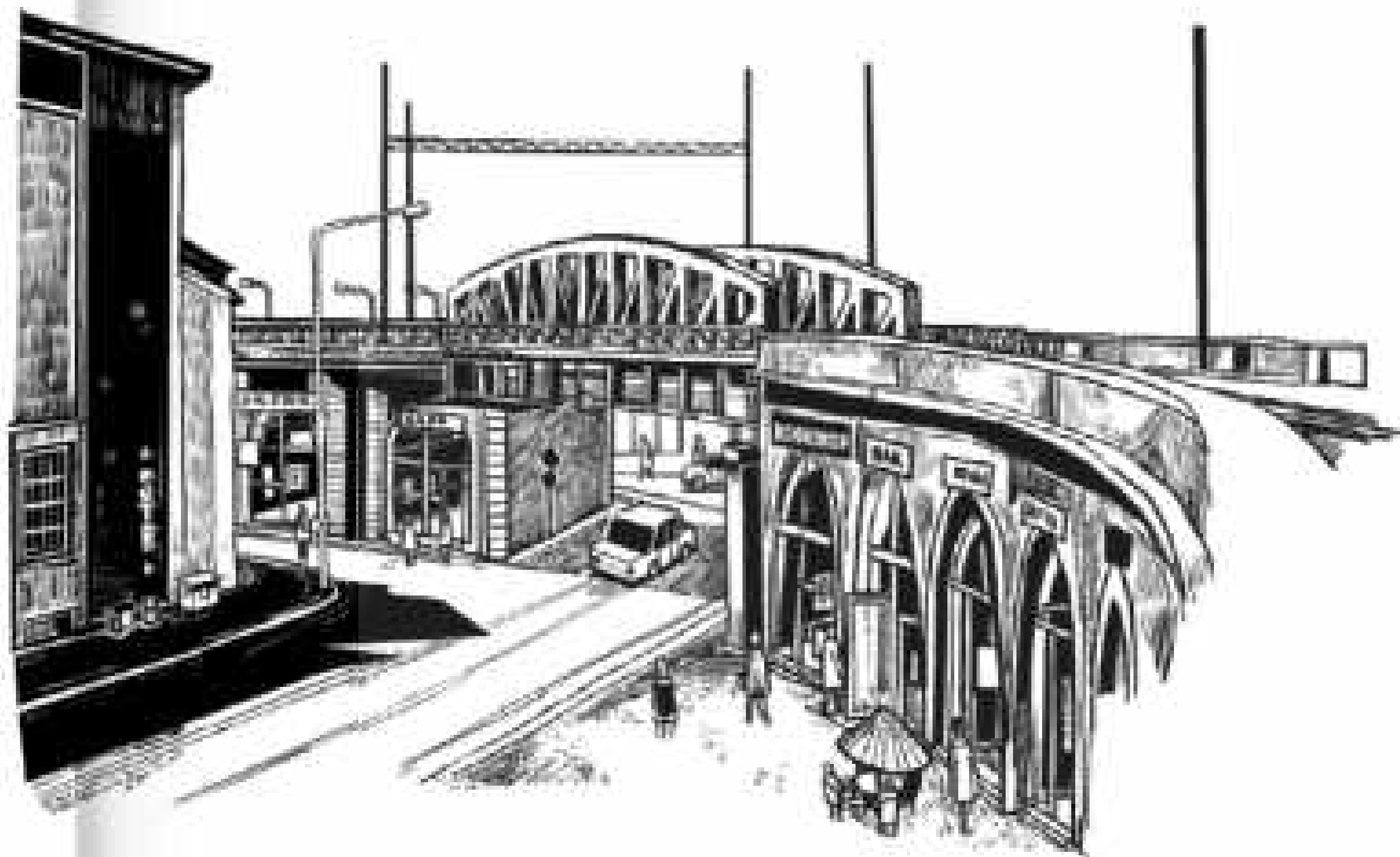
城市再生的典型案例：华尔巴鄂的古根海姆博物馆，为2012年奥运会所建的伦敦码头区也就是体育中心，汉堡港口新城。

今天的大部分棕地都掌握在工业、军队或铁路部门手中。由于社会偏好、出行要求和组织方式都发生了变化，在城市中心修建大型火车站的做法早已过时。火车已经变得更高效，而且作为常规运输方式，也变得更加灵活和多样化。据我们了解，已经没有必要为每一次接续设置独立的站台，让静止的列车等待乘客。为什么要建一个大部分时间都闲置的大型火车站呢？如今，因为有了现代信息技术和带自动门的无障碍列车，每天都有数十辆列车在同一个站台进站，每隔几分钟就有一趟。

城区密度不断增加，因此需要在空间使用和现有结构的不断更新上做出艰难的决定。拆除并不总是解决问题的办法，**有时为现有建筑赋予其他用途是更好的选择**。例如，通过这种方式，我们可以对一个废弃的火车站进行改造，使其显现有趣的城市特征，从而改变它长期以来作为城市发展阻碍和心理障碍存在的状态。这一变化可能使其成为一个具有独特氛围的新开发项目（一个蓬勃发展的社区）的核心。

如今，不仅单一功能的城市区域被限制在过去的规划里，单一功能的城市街区和技术基础设施也是如此。实际上，以拥有一系列石拱建筑的铁路高架桥为例，在单纯的交通功能之外，还可以增加公共服务、商业和文化等其他用途。这种多功能开发项目已经出现在维也纳、柏林和纽约的市中心。

每一块棕地都是规划者之前没有纳入计算的土地储备，因此也代表着**城市发展新的机遇**。这就好像在城市中心发现了隐藏的宝藏。

Multimodale Straße Mariahilfer Straße in Wien

Vorher

Nachher

Die wichtigste Entwurfsstrategie Wien hatte lange mit rechtlichen Mitteln zu tun. Die Straßensituation wurde durch rechtliche Instrumente und Ordnungsmaßnahmen mit der Bewältigung von Verkehrsproblemen verbunden. Ein wichtiger Schritt war die Einführung von Verkehrsregeln, die den Verkehr zu einem geordneten und sicheren Lauf verhelfen. Ein weiterer wichtiger Schritt war die Einführung von Verkehrsregeln, die den Verkehr zu einem geordneten und sicheren Lauf verhelfen. Ein weiterer wichtiger Schritt war die Einführung von Verkehrsregeln, die den Verkehr zu einem geordneten und sicheren Lauf verhelfen.

W

enn ihr jetzt das Gefühl habt, dass es schlecht um unsere Städte steht und dass es nur noch bergab geht, dann liegt ihr falsch. Keine Panik: Es ist nicht zu spät, um etwas zu

verändern. Allerdings sind unsere Möglichkeiten begrenzt. Oder in den Worten des Architekten und Theoretikers Rem Koolhaas: „Mehr als je zuvor ist die Stadt alles, was wir haben.“ ■ Wenn wir eine intensive Beziehung zu unserer direkten Umgebung eingehen, können wir einen kritischen Blick auf die Stadt entwickeln. Wenn wir uns um uns selbst, um die Menschen, die uns nahe stehen, um unser Zuhause, unser Land und unseren Planeten kümmern, werden wir unsere Stadt ebenso beeinflussen, wie sie uns beeinflusst. Deshalb seht ihr auf den folgenden Seiten mehrere Beispiele für eine positive Stadtgestaltung aus verschiedenen Orten der Welt. Die besten Ideen kommen euch aber bestimmt selbst! Wie sagte es der isländische Komiker Jón Gnarr, der für kurze Zeit Bürgermeister wurde, um Reykjavik zu retten? „Liebe besteht aus Taten, nicht aus Worten.“ ■ Und ich persönlich freue mich schon, bald mit euch allen zusammenzuarbeiten. Denn unsere Städte SIND für alle da. O.O.

Die kunstvoll gestaltete U-Bahn-Station Westfriedhof in München 1968

Wenn Verkehrsleistungen und Architekturen mit Kunstern zusammenarbeiten, kann eine U-Bahn-Station zu einem künstlerischen Erlebnis werden. Bei der durch das Atelier August Welser durchgeführten Renovierung der Haltestelle Westfriedhof stand die bekannte Designerin Inge Maier eine einfache, aber sehr wirkungsvolle Lichtinstallation mit 11 röhrenförmigen Lampen, die den Haltestellenraum in Harmonie von Blau, Rot und Gelb beleuchten.

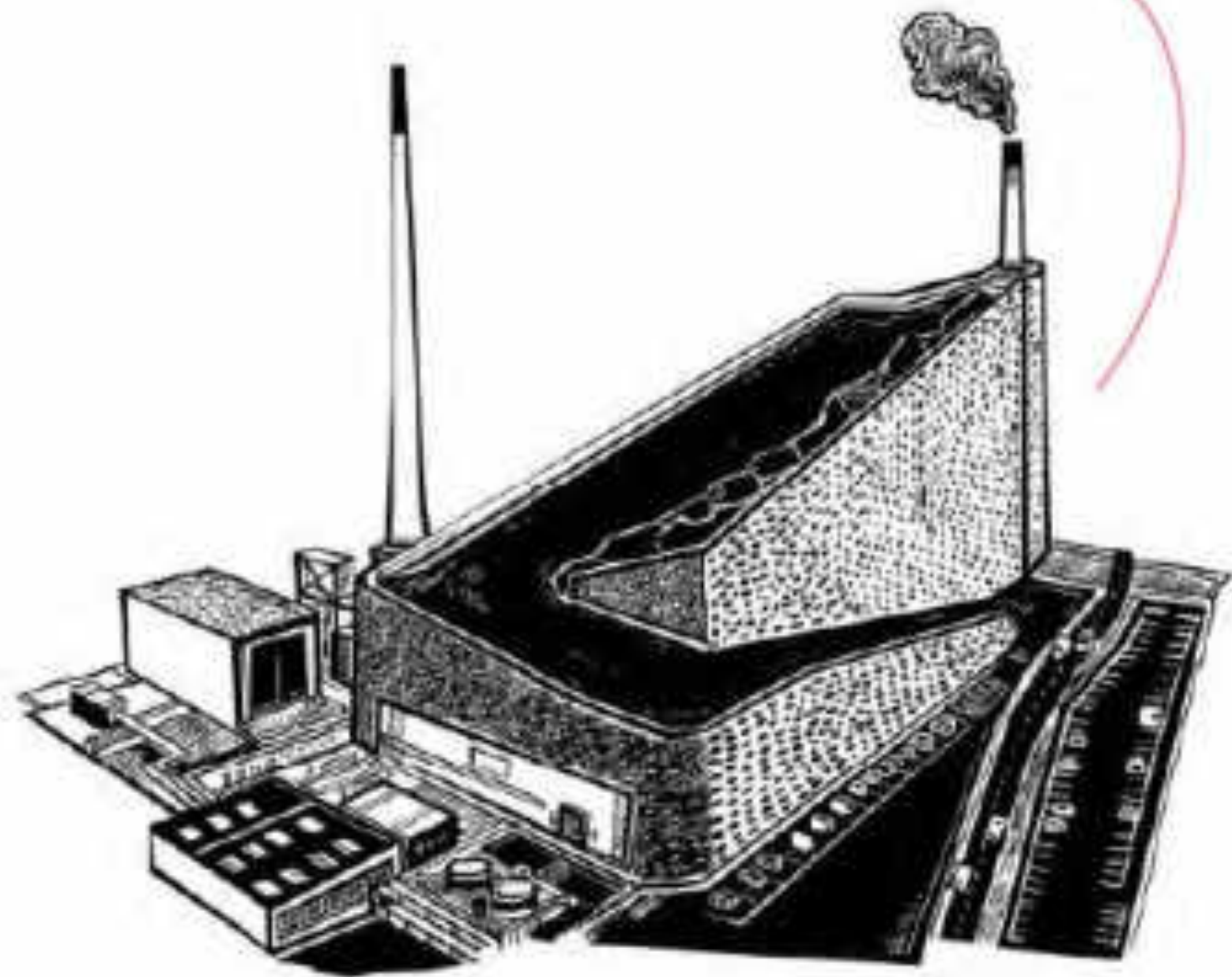

Revitalisierung des Plattenbauviertels Grand Parc in Bordeaux 2000

Eine Revitalisierung von Plattenbauten muss nicht auf Wärmedämmung und neue Farben für die Fassade beschränkt sein. Drei französische Architekturbüros erarbeiteten unter der Leitung des Architekturschreibers Jean Nouvel das Konzept für eine Revitalisierung von Gebäuden aus dem sozialen Wohnungsprogramm mit insgesamt 120 Wohnungen. Durch einen Abbau an der Fassade bekamen die Wohnungen Wintergärten und wurden heller und größer. Die Hausnummern wurden vergrößert und die Inneneinrichtung modernisiert. Dank guter Planung wurden die Bewohner für die Zeit des Umbaus vorübergehend anderweitig untergebracht und kehrten danach zurück. Die bestehenden sozialen Beziehungen ließen sich erhalten.

Vorab ist bereits – auch eine Müllverbrennungsanlage kann zu einem gutartigen und viel benutzten Sport- und Freizeitort werden. Arne Jacobsen ist eine Vorbildanlage mit viel Holz- und Grünflächen, die jährlich mehr als 100.000 Tonne Müll verbrennt und CO₂-armen Strom und Wärme an die Kopenhagener Haushalte liefert. Der Entwurf des Architekturbüros BIG Architects arbeitet sowohl mit der modernsten Technologie und Materialien, als auch mit einer traditionellen Ausstattungsform des Gebäudes. Auf dem Dach gibt es eine Skulptur, einen Bergwanderweg, die höchste künstliche Kletterwand der Welt, zwei viel Gänge, eine Besuchertribüne und ein Café/Restaurant.

Die Skipiste auf dem Dach einer Müllverbrennungsanlage in Kopenhagen 2000

Kreative Stadtentwicklung, Holzmarkt in Berlin 2005

Aus Über die Jahre, wo eigentlich ein weiches Viertel von ruhigen Hochhäusern und Lagenwohnungen, Hotels und Büros entstehen sollte. Stattdessen ist es ein kreatives Ort, der in seiner Struktur über einem Großteil einer Kiezentwicklung steht. Mächtig ist er wächst von einer Gruppe, die zuvor die legendäre Treppen Straße betrieben hatte, entstand schließlich eine ungewöhnliche Zusammenarbeit mit einem Schweizer Pflanzenshops, der auf nachhaltige Investitionen spezialisiert ist. Hier findet Stadterneuerung auf einem Ackerfeld, einem Teich, einer Bibliothek, ein Kunstzentrum, einen Kindergarten und einen Shop für die Silber.

DĚKUJI

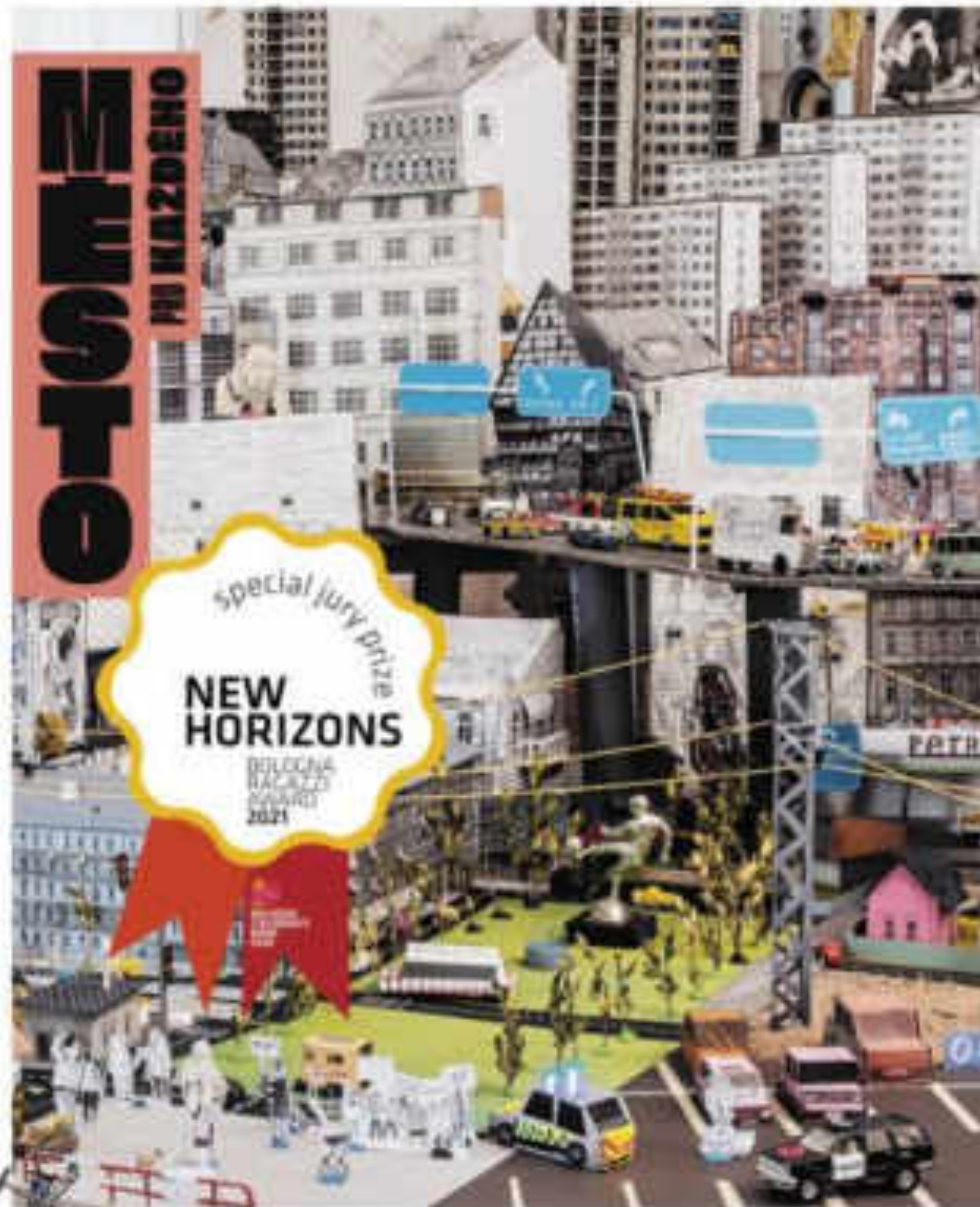

VÁM!*

*všem obyvatelům města

**Bologna Ragazzi
Award – New
Horizons goes
to the Czech
Republic!
City for
Everyone!**

MIMOTO
ALBATROS MEDIA

www.albatrosmedia.eu

DAM
ARCHITECTURAL
BOOK AWARD
2022

GOES TO

**CITY FOR
EVERYONE**

CONGRATS!

